

Innhold

Forord Om å sitte på sine hender	5
1 Bakgrunnskunnskap	11
1.1 Å komme i gang.....	11
En fortelling – Fortelleråndene (Korea, Zông In-Sôb: 1982, s. 154).....	15
1.2 Hva er muntlig fortellerkunst?.....	18
1.3 Kort historikk.....	23
En fortelling: Hønsjenta Eder (Alver mfl. 1978:32).....	31
1.4 Romantikk.....	33
2 Fortelleren	35
2.1 Den post postmoderne skalden	35
En fortelling: Prinsessen og eselet (Shah 1975:82).....	40
2.2 Skolering av fortelleren	42
En fortelling: Mannen og hunnkatten (Aesop 1998:62).....	45
Praktisk arbeid med fortelling	50
En fortelling: Derfor svømmer anda (Alver mfl. 1967:175).....	51
Praktisk arbeid med kommunikasjon	51
Praktisk arbeid med lytting.....	58
Praktisk arbeid med konsentrasjon.....	60
En fortelling: Mange og store ord fyller ikke opp kurven (Gbadamosi og Beier 1968:44).....	61
Praktisk arbeid med bevegelse.....	64
Praktisk arbeid med observasjon	66
En fortelling: Den brune folen (Bø 1978:67)	67
Praktisk arbeid med samspill.....	71
Praktisk arbeid med språk.....	74
En fortelling: Daphne (gresk myte).....	76

3 Fortellinger	79
3.1 Valg av fortellinger	79
Praktisk arbeid med fortelling	84
3.2 Om fortellinger og sjangerdeling.....	85
Praktisk arbeid med fortelling	87
En fortelling: Marjileta (Abrahams 1985:128).....	91
3.3 Fantasifortellinger og annet tullball.....	92
Praktisk arbeid med fantasifortellinger.....	93
En fortelling: Torn i øyet (Weinreich 1988:35)	95
3.4 Gåter, vitser og annet logisk og ulogisk	96
En fortelling: Havfruen på Hvaler	97
Noen øvelser	98
3.5 Vandresagn og sagn	99
En fortelling: Toalettet i England	99
3.6 Molbofortellinger.....	101
En fortelling: Bønn i moskeen.....	102
3.7 Spøkelsesfortellinger	103
En fortelling: Jeg vil ha saft (levende kilde: Neppe Pettersson).....	104
3.8 Jeg-fortellinger.....	105
Praktisk arbeid med jeg-fortellinger	106
3.9 Dilemmafortellinger	110
En fortelling: Øynene i brønnen (Abrahams 1983:133)	111
3.10 Folkeeventyr	112
Praktisk arbeid med aktører.....	116
Praktisk arbeid med undereventyr	117
3.11 Erotiske fortellinger.....	121
En fortelling: Pisse i snøen (Randolph 1986:5).....	121
3.12 Religiøse fortellinger	121
En fortelling: Kona som ville ha grå sauer (Bø 1981:97).....	125
3.13 Historiske fortellinger	125
3.14 Myter og eposer	125
En fortelling: I begynnelsen	127
4 Formidlingen	129
En øvelse.....	130
4.1 Åpning og avslutning.....	130
4.2 Rom.....	132
4.3 Tilhørere.....	133
4.4 Formidlingen.....	134
4.5 Fortellerens verktøykasse	135

5 Fortellinger i arbeid med barn	139
5.1 Fortelling i barnehagen	143
5.2 I grunnskolen	145
Praktisk arbeid med fortelling	151
6 For deg som ønsker å bli forteller	154
7 Verden lønner ikke annerledes	157
Adams sønn og krokodillen (El-Shamy 1980:187)	157
Bonden, slangen og kong Salomo (Gaster 1915:325)	159
De utakknemlige (Crane 1885:150)	160
Den gamle mannen, krokodillen og sjakalen (McNair og Barlow 1908:54)	160
Den hvite staven (Kvideland 1979:34)	161
Den unge mannen og slangen (Swynnerton 1892:133).....	162
Den utakknemlige tigeren (Dasgupta og Dasgupta 1995:107).....	165
Den utakknemlige tigeren (In-Sôb 1982:183).....	167
Er det virkelig rettfærdig at hun kan bite meg? (Abrahams 1983:140)....	167
Gode gjerningers lønn (Johansen 1985:41)	168
Mannen, slangen og reven (Crane 1885:354).....	169
Om natur og utakknemlighet (Swan 1877:336)	170
Reven som dommer (kilde: Neppe Pettersson)	170
Reven som reddet den hellige (Sakya og Griffin 1992:62).....	171
Sjakalens dom (Parker 1910:339).....	172
Tigeren, bramanen og sjakalen (Jacobs 1892:66).....	173
Tigeren i fella.....	174
Tigeren prøver å jukse	175
Utakk er verdens lønn (Bergvall 1991:62)	176
Utakk er verdens lønn (Kosch 1899:107).....	178
Kilder	179
Stikkord	184